

2026-07-16

KANCELARIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
AE:PL-96143-34286-HACHF-15

Petycja w sprawie nowelizacji art. 25 Kodeksu karnego – usunięcie luki prawnej dotyczącej obrony koniecznej

Szanowny Panie Prezydencie,

Jako obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, aktywnie interesujący się prawem konstytucyjnym oraz dogmatyką prawa karnego, składam niniejszą petycję obywatelską o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu usunięcia rażącej luki systemowej w konstrukcji obrony koniecznej (art. 25 k.k.).

Obecne przepisy w sposób niesprawiedliwy obciążają ofiarę bezprawnego zamachu odpowiedzialnością za skutki chaosu wywołanego wyłącznie przez agresora (takie jak rykoszety czy niezawinione chybień pod wpływem skrajnego stresu bojowego). Narusza to konstytucyjną zasadę sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP) oraz prawo do skutecznej obrony życia i zdrowia.

W celu uzdrowienia tej sytuacji proponuję wprowadzenie do art. 25 Kodeksu karnego paragrafów 6, 7 oraz 8 w następującym brzmieniu:

Art. 25 § 6

„Nie popełnia przestępstwa, kto odpierając bezpośredni i bezprawny zamach na życie, zdrowie lub wolność własną lub innej osoby, w warunkach braku możliwości natychmiastowego uniknięcia zagrożenia w inny sposób, nieumyślnie powoduje śmierć, uszczerbek na zdrowiu lub szkodę w mieniu osoby trzeciej, o ile skutek ten był bezpośrednim i niezawinionym następstwem podjętych działań obronnych.”

Art. 25 § 7

„Sprawca odpierający zamach w warunkach określonych w § 6 nie ponosi odpowiedzialności cywilnej za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej. Obowiązek naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz pokrycia kosztów leczenia lub renty

spoczywa w całości i solidarnie na sprawcy lub sprawcach bezprawnego zamachu, o którym mowa w § 1.”

Art. 25 § 8

„Skutki, o których mowa w § 6, uważa się za bezpośrednie następstwo bezprawnego zamachu, a odpowiedzialność karną za ich zaistnienie przypisuje się sprawcy lub sprawcom tego zamachu.”

Przedłożony projekt w pełni realizuje konstytucyjne standardy państwa prawa. Zdejmuje on z ofiary napadu odpowiedzialność karną i finansową za tragiczne wypadki balistyczne, przerzucając ją na rzeczywistego sprawcę dramatu. Ponadto, wejście w życie tej nowelizacji – zgodnie z ogólną zasadą intertemporalną wyrażoną w art. 4 § 4 k.k. – pozwoli na słuszne zadośćuczynienie i zwolnienie z odbywania kar przez osoby niesprawiedliwie skazane w przeszłości za niezawinione rykoszety.

Liczę na merytoryczne przeanalizowanie powyższego projektu przez Departament Legislacyjny.

Z poważaniem,

Obywatel Rzeczypospolitej Polskiej